

Skrivehandlinger i SOP

Indhold

Resumé	2
Indledning	3
Redegørelse	4
Analyse	5
Diskussion.....	7
Vurdering.....	9
Konklusion.....	10

Hvad kan du bruge dette dokument til?

- At få overblik over de forskellige skrivehandlinger i SOP'en.
- Kort forklaring af hvad du skal inkludere i de forskellige skrivehandlinger.
- Råd til hjælpesætninger/sproglige markører, du kan bruge i de forskellige skrivehandlinger.
- Eksempler på de forskellige skrivehandlinger.

Resumé

Resuméet kommer lige efter forsiden og inden indholdsfortegnelsen. Du skal give læseren et overblik over din opgave. Resuméet skal indeholde:

- *Fokus* (hvad undersøger dit projekt?).
- *Resultater og konklusioner* (hvad er de vigtigste resultater og konklusioner?).

Eksempel:

<p>Projektet undersøger, om der er sammenhæng mellem lykke og social lighed. Dette gøres blandt andet gennem en politisk-teoretisk diskussion af den sociale ligheds betydning for, hvordan vi indretter samfundet, så vi gør flest mennesker lykkelige. Projektet har særligt fokus på den socialistiske og liberalistiske opfattelse af, hvad der giver størst lighed og dermed også størst lykke i samfundet. Diskussionen holdes primært op imod psykologifaglig viden om – og kritisk stillingtagen til – hvad lykke er. I denne forbindelse er et af projektets resultater, at flere undersøgelser bruger lykke og tilfredshed som synonymer. Desuden konstateres det, at mennesket har en tendens til at fejlvurdere, når vi skal estimere, hvad der gør os lykkelige, og at det i det hele taget er vanskeligt at måle graden af lykke kvantitativt ud fra en talrække.</p> <p>På denne baggrund konkluderes det, at kvantitative lykkemålinger ofte har en række fejkilder og derfor ikke alene kan bruges som vejledning til, hvordan man skal indrette samfundet, så flest muligt bliver lykkelige. Imidlertid konkluderer projektet, at der på flere parametre er sammenhæng mellem lykke og social lighed. Det ses både i form af økonomiske, kulturelle, sociale og politiske faktorer, som alle spiller en rolle for lighedsbegrebet og dermed også for lykke.</p>	<p>Fokus (via markør)</p> <p>Resultater og konklusioner (via markør)</p>
--	--

Brug gerne nogle af disse **hjælpesætninger/sproglige markører** i dit resumé:

Markører, der hjælper dig med at understrege projektets **fokus**:

- Projektet undersøger
- Projektet har særligt fokus på
- Projektet kaster lys over
- Projektet stiller skarpt på
- Projektet interesserer sig for

Markører, der hjælper dig med zoome ind på projektets **resultater** og **konklusioner**:

- Det kan konkluderes
- Et af projektets resultater er
- Projektet konstaterer
- På baggrund af projektet kan man slutte

Indledning

Indledningen skal sammen med konklusionen danne en ramme om opgaven. Et forslag til struktur for indledningen kan være:

- Anslag (du skal fange læserens opmærksomhed: *en gnist*).
- **Faglig** motivation (uddybning af anslaget: hvorfor er netop dette emne/denne problemstilling interessant?). F.eks.:
  - o Er det et vigtigt eller overset problem?
  - o Hvilke interessante spørgsmål eller undren lægger dit emne op til?
  - o Er dit emne særligt aktuelt?
- Struktur (hvordan gribes opgaven an? Her er det vigtigt, at du anvender nøgleord fra opgaveformuleringen).

Eksempel:

Stalin i Sovjetunionen, Hitler i Tyskland og Mussolini i Italien: Alle tre frygtindgydende diktatorer, som med banebrydende tanker stormede frem i starten af det 20. århundredes Europa.	Anslag
Deres tanker inspirerede en ny diktator i Europa, nemlig Franco i Spanien. Selvom Hitlers Tyskland og Stalins Sovjetunionen adskilte sig meget fra hinanden, havde de dog én ting til fælles: Begge stater kunne betragtes som totalitære. Men hvad dækker totalitarisme over, og hvordan kunne totalitære diktatorer vinde frem i et ellers moderne Europa? Den engelske forfatter George Orwell beskæftiger sig netop med denne undren og stiller desuden spørgsmålet, hvorfor totalitarismen ikke mødte mere modstand?	Faglig motivation
For at kunne besvare projektets opgaveformulering gives først en definition af begrebet totalitarisme . I forlængelse af dette skitseres baggrunden for totalitarismens opblomstring i det 20. århundredes Europa, da det er denne periode, Orwell tager afsæt i. Dette vil lede frem til en analyse og fortolkning af Orwells roman Animal Farm (1945), som bruges til at undersøge, hvilke historiske begivenheder og personer , der ligger bag romanens handling og persongalleri . I denne forbindelse vil brugen af satire som samfundskritisk element få særlig opmærksomhed. Projektet afrundes med en diskussion af, hvordan Orwell forklarer totalitarisme . Denne del af projektet hviler dels på den litterære analyse og fortolkning af Animal Farm , dels på en kildekritisk analyse af Orwells essay "Looking Back on the Spanish War" fra 1943. Den kildekritiske analyse vil i særlig grad fokusere på, hvordan totalitarisme, ifølge Orwell, er baseret på løgnagtig propaganda, som medfører historieforklækning. Kilden er desuden valgt, fordi den kan bruges til at drage paralleller mellem arbejderklassen i Sovjetunionen, som Orwell kritiserer i Animal Farm , og arbejderklassen i Spanien, som Orwell netop roser i sin roman i kampen mod fascisme.	Struktur

Ord markeret med **fed** er ord og vendinger fra opgaveformuleringen.

Læg mærke til hjælpesætningerne under *struktur*:

- For at kunne besvare projektets opgaveformulering gives først...
- I forlængelse heraf...
- Dette vil lede frem til... som bruges til at undersøge...
- Materialet er valgt fordi...
- De anvendte metoder er... De bruges til at undersøge, hvordan...

Redegørelse

Krav til din redegørelse (tjekliste):

- Redegørelsen bruges gerne til at forklare teorien/begreberne/epoken mm. for læseren.
- Lav en **disposition** inden du går i gang. Her skal du overveje:
  - o Hvilke pointer og synspunkter skal jeg medtage i redegørelsen for at besvare opgaveformuleringen fyldestgørende?
  - o Hvilke kilder skal jeg medtage og hvor i min redegørelse? Hvis du skal medtage citater: hvilke citater skal jeg bruge i redegørelse og hvor?
- Husk at redegørelsen skal være en sammenhængende tekst (ikke punktform).
- Husk at skrive sagligt og uden subjektive kommentarer.

Brug gerne **nogle af disse hjælpesætninger/redegørelsesmarkører** i din redegørelse:

Redegørelsesmarkører, der hjælper dig med at understrege det **væsentlige**:

- **Først og fremmest**
- Det **grundlæggende** budskab er
- **Frem for alt** viser teorien
- Den **centrale pointe** er
- Det **væsentligste** er
- **Særlig vigtigt** er det at fremhæve
- Undersøgelsens **vigtigste** resultater er
- **Hovedsynspunktet** er

Redegørelsesmarkører, der hjælper dig med at ramme en **beskrivende tone**:

- Teorien **fokuserer** på
- Modellen **beskrives** som
- Det kan **betegnes** som
- Begrebet **bruges** til
- Forfatteren **hævder/siger/mener**
- Teorien **betragtes** som
- Det **fremhæves**
- Systemet **består af**
- Det **fremstilles**
- Det **handler** grundlæggende **om**
- Eksperimentet **viser**

Analyse

Inden du går i gang med at skrive analysen, så lav denne øvelse: skriv ind i et dokument/din disposition:

- Find fokus ud fra opgaveformuleringen (**NØGLEORD**): hvad er det, du egentlig bliver bedt om?
- Bryd analysen ned i flere dele og giv hvert afsnit en (foreløbig) overskrift.
- Læs det materiale du skal analysere igen og igen og... Du skal undervejs:
  - o Skrive stikord og tage noter.
  - o Skrive relevante citater ind i dit dokument.
  - o Notere hvis der er andre relevante analytiske betragtninger, du finder relevante for din opgave.

Du skal huske:

- At bruge **fagbegreber**.
- At bruge PEE-modellen, hvis du skriver i humanistiske fag og samfundsvidenskabelige fag. Dvs. præsentér din pointe → inddrag dokumentation fra dit materiale → forklar og uddyb din pointe og dokumentation.
- At veksle mellem præsentation og beskrivelse, hvis du skriver i naturvidenskabelige fag.
- Lav en delkonklusion efter analysen.

Se eksempler på analyser på næste side.

I humanistiske og samfundsvidenskabelige fag:

<p>Sprog og genre</p> <p>Besjælingerne fungerer også som sproglige fiktionsmarkører, da de egenskaber, Caspar Eric giver genstande som sin Macbook, der er "ked af det" og ikke ved, "hvordan den skal reagere" (Eric, 2014), kun er menneskelige i virkelighedens verden.</p> <p>Ligeledes forbindes skuespillerinden Scarlett Johansson med egenskaber i filmen. <i>Her</i>, som om hun "var umulig at slukke", og at hun "kunne styre alt uden at være til stede", hvilket kun kendetegner elektroniske apparaters funktioner (Eric, 2014), og hermed også appellerer til en fiktionaliseret virkelighed.</p> <p>Fiktionsgenrens overførte betydning fremgår yderligere ved Caspar Erics brug af metaforer som: "Jeg vil tænde personens cigaret og holde personens mund kærligt med munden" (Eric, 2014), da det ikke er muligt bogstaveligt at holde en persons mund med munden, og metaforen må ses som et kys.</p> <p>Det kontrastrige sprog, der blandt andet kommer til udtryk ved det lyriske jeks ønske om at være indlagt på en "lukket afdeling med en spiseforstyrrelse", som samtidig "ikke skulle være en rigtig spiseforstyrrelse" (Eric, 2014), appellerer også til en fiktiv verden, da handlingsforestillingerne modsiges hinanden.</p>	<p>Fokus</p> <p>Analytisk iagttagelse</p> <p>Dokumentation</p> <p>Fagterminologi</p>
--	---

Du skal være opmærksom på, at digte ikke altid har sidetal, og at henvisningen her derfor ikke indeholder sidetal, men kun efternavn og årstal for udgivelse.

I naturvidenskabelige fag og matematik:

<p>Solitonbølgen blev første gang omtalt i 1844 af ingeniøren John Scott Russell. Han observerede for første gang bølgen i 1834 ved at se på bølger i vandet af en kanal. Her kunne han se, at bølgerne nogle steder forblev uændrede i form og hastighed. En bølge skal opfylde to krav for at defineres som en soliton:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis den udbreder sig ved en konstant hastighed, skal den beholde sin form. - Når to solitoner mødes, vil solitoner gå ud af en kollision med samme form eller en faseforskydning. <p>Med hensyn til solitoner er det vigtigt at kende til begreberne amplitude og frekvens. En bølges amplitude er dens største udsving og har symbolet λ. En bølges frekvens, betegnet f, er antallet af bølger over tid. Det måles i $\text{Hz} = \text{s}^{-1}$ (Bahr, 2014, s. 49). Solitoner vil altså bevare deres egenskaber over en lang periode. Den hastighed, hvormed bølges amplitude ændrer sig i tid, kan beskrives ved summen af to funktioner. En ikke-lineær en, som siger, at bølger med højere amplituder vil have en højere hastighed, og en funktion for udbredelsen, som siger, at bølger med forskellige bølgelængder vil udbrede sig med forskellige hastigheder.</p>	<p>Præsentation af andres data</p> <p>Beskrivelse af data med egne ord</p> <p>Fagterminologi</p>
--	--

Figur 4.17 Eksempel på den analytiske skrivemåde

Diskussion

I en diskussion skal du huske:

- At se på emnet fra flere sider og inddrage forskellige fagligt funderede betragtninger (synspunkter, årsager til begivenheder, teorisyn, litterære læsninger mv.).
- Du skal tage udgangspunkt i viden, der allerede er etableret i opgavens redegørelses- og analyseafsnit. Men du skal også inddrage **nye** perspektiver.

Eksempel:

Som nævnt i analysen er udtrykket blevet langt mere aggressivt og provokerende, og man fornemmer mere kampånd hos Harvey og Beyoncé end hos tidligere kunstnere. Alligevel er deres udtryk vidt forskellige: På den ene side har vi Harvey, som er indadvendt, pessimistisk og distanceret. På den anden side Beyoncé, som er positiv, udadvendt og direkte. Dette indikerer, at genren har større betydning for udtrykket end køn. Sangene deler desuden, som tidligere nævnt, et budskab om selvtillid og at kvinder skal tro på sig selv. På trods af dette budskab er udviklingen i kvindekampen i musikkens institutionelle rammer stagneret. Årsagen skal højst sandsynligt findes i maskuline fordomme og diskurser i musikken, som det kan tage lang tid at ændre.	Afsæt Diskussion
--	---------------------

Diskussionen er ofte der, hvor tværfagligheden er tydelig. Fagene flettes for alvor sammen og bidrager til en større forståelse af det, du har undersøgt. Dvs. at du løbende i diskussionen skal:

- Vise fag 1
- Vise fag 2
- Samle fagene

Eksempel 1. Matematik og bioteknologi i flerfaglig diskussion	
McCulloch-Pitts-modellen skal specificeres til bestemte problemer, hvilket udelader variabler og frie parametre. Den kan altså ikke selv tilpasse sig. Den menneskelige hjerne, derimod, er netop i stand til at tilpasse sig og lære. Dermed er McCulloch-Pitts modellen en dårlig analogi for, hvordan de biologiske neuroner behandler information.	Fag 1: Matematik Fag 2: Bioteknologi Fagene samles
Eksempel 2. Engelsk og historie i flerfaglig diskussion	
Så selv om Kennedy på den ene side opbygger etos gennem talen, svækkes troværdigheden, når han undlader at viderebringe beskeden om, at USA i forbindelse med forhandlingerne har indvilget i at fjerne sine mis-siler fra Tyrkiet.	Fag 1: Engelsk Fag 2: Historie Fagene samles

Brug disse sproglige hjælpesætninger/diskussionsmarkører i dit diskussionsafsnit:

- Derimod ...
- Tværtimod ...
- Men ...
- Alligevel ...
- På den anden side ...
- Man skal også tænke på ...
- Man kunne også hævde ...
- Der er også noget, der taler for, at ...
- Man kunne i øvrigt forestille sig, at ...
- Ikke desto mindre ...

Du kan også bruge:

- **Retoriske spørgsmål:** Men hvad er mon de bagvedliggende motiver for den beslutning? (dog ikke for mange!)
- **Gendrivelse** (kom eventuelle modargumenter i forkøbet): Det kan godt være, at de fleste undersøgelser i Danmark giver et detaljeret billede af sygdommen, men den internationale forskning bør ikke ignoreres.
- **Logisk slutning:** Forskningsresultaterne sætter dermed udviklingspsykologien i et nyt perspektiv.
- **Perspektivering** (for eksempel i form af inddragelse af nyt materiale): Vender man blikket mod romanen *Lykke-Per*, ses imidlertid en anden tematik end hos Amalie Skram.

Eksempel på brug af diskussionsmarkører i en diskussion:

Som tidligere nævnt forlyder det visse steder, at USA nu er nået til det, Kennedy beskriver som *imperial overstretch*. Det beskriver en situation, hvor supermagtens ekspansion har været så omfattende, at økonomien kollapse. Her kan der sættes spørgsmålstejn ved, om USA overhovedet kan fungere som hegemon i verden uden at være økonomisk overlegen? I dag er EU's samlede BNP højere end USA's, og det kinesiske BNP vil formentlig overstige det amerikanske inden for de næste 20 år. Selv om det, ifølge hegemoniteorien, er essentielt for en hegemon at være dominerende både militært og økonomisk, kan den amerikanske økonomi dog genoprettes. Den primære årsag til amerikansk gæld er nemlig politisk. I dag betaler 45 % af amerikanerne ingen føderal skat på grund af skattefradragsordninger (Fuglede, 2015, s. 77), og valgte man at sætte mindstesatsen til blot 1 %, ville den amerikanske føderale gæld være nedbragt på blot 15 år. Gælden er altså ikke uoverkommelig. Men er amerikanerne villige til at ændre dette økonomiske problem, eller sætter den amerikanske individualisme og frihedsforestilling en stopper for en løsningsmodel for et kollektivt problem?

Afsæt

Retorisk
spørgsmål

Diskussions-
markør

Gendrivelse

Logisk
slutning

Vurdering

I forlængelse af din diskussion kan du blive bedt om at lave en vurdering.

Vær opmærksom på:

- En vurdering er en selvstændig stillingtagen, der bygger oven på det faglige arbejde.
- Vurderingen tager stilling til de synspunkter, der er blevet opvejet mod hinanden og giver opgaven en endelig vinkel (med de fundne faglige forbehold).

Brug gerne **hjælpesætninger/vurderingsmarkører** som dem nedenfor. **Læg mærke til, at der IKKE står "jeg synes/mener..."**.

- Noget tyder på...
- Det kan siges...
- Styrken ved teorien er / svagheden ved teorien er...
- Det fremgår / dog må det siges...
- Man må konkludere / slå fast...
- Selv om X påstår, at ... må man fastholde...

Følgende virkemidler kan desuden tages i brug for at styrke den vurderende tone:

Eksempel 1. Kvalitetsvurdering	
En styrke ved modellen er, at den giver en forklaring på effekten af nogle nervegifte såsom tetrodotoxin, der forårsager lammelser. En svaghed ved modellen er dog samtidig, at den kun fokuserer på elektriske egenskaber. Den er nemlig ude af stand til at forklare, hvorfor der ikke bliver frigivet en nettovarme fra membranen under et aktionspotential.	Kvalitetsvurdering
Eksempel 2. Tolkning	
På baggrund af analysen kan man hævde, at samtidig med at <i>The Jungle Book</i> var skabt af historien, så blev den også historieskabende. Endelig fremstår romanen som en fremtidig vejviser til, hvordan ændringerne skal håndteres.	Tolkning
Eksempel 3. Personlig stillingtagen	
At kalde klimadebatten for en skræmmekampagne afspejler en manglende forståelse for den globale opvarmning, på trods af at adskillige undersøgelser viser, at temperaturstigninger allerede har påvirket jordens klima. Når X ikke vil anerkende, at temperaturstigningerne kan have konsekvenser, er det derfor nærliggende at tro, at han har et andet ærinde end klimaets bedste.	Personlig stillingtagen

Konklusion

I konklusionen afrundes opgaven, der opsummeres og konkluderes på problemformuleringen. Konklusionen skal pege tilbage mod indledningen, og der skal anvendes **nøgleord fra opgaveformuleringen i konklusionen**. Gentag projektets vigtigste pointer fra de forskellige afsnit. Læs derfor alle dine delkonklusioner igennem, inden du skriver konklusionen!

Opgaveformulering:

Hvordan forklarer George Orwell totalitarisme?

Der ønskes en definition af totalitarisme med udgangspunkt i de totalitære styre, der vokser frem i Europa i begyndelsen af det 20. århundrede.

Med udgangspunkt i en analyse og fortolkning af George Orwells *Animal Farm* (1945) ønskes en undersøgelse af, hvilke historiske forhold og personer der kan ligge bag bogens handling og persongalleri.

På baggrund af den litterære analyse og fortolkning samt en kildekritisk analyse af George Orwells essay "Looking Back on the Spanish War" (1943) ønskes en diskussion af, hvordan Orwell forklarer totalitarisme.

Besvarelse af opgaveformuleringen i konklusionen	
Man kan definere totalitarisme som et politisk styre, hvor staten har den totale kontrol over individet. Mennesket skal omdannes og opdrages til loyalitet over for systemet. Samtidig skal enhver form for modstand mod systemet udryddes via kontrol over massemedierne, kontrolleret samfundsøkonomi, som skal gøre befolkningen afhængig af staten samt et hemmeligt politi, hvis opgave er at skabe frygt og dermed terror. De totalitære diktatorer kunne vinde frem i et ellers moderniseret Europa i begyndelsen af det 20. århundrede , fordi de gav folk håb om bedre tider i et ellers hærget og ustabil Europa.	Svarer på del 1
Med referencer til historiske forhold og personer som Stalin, Hitler, Napoleon og Karl Marx' ideer og sovjetiske propagandaaviser fungerer <i>Animal Farm</i> som en satirisk allegori over Sovjetunionen. Via allegorien fremstiller og kritiserer George Orwell totalitære styre. Kritikken kommer særligt til udtryk via den cirkulære afslutning, som indikerer, at revolutionen ikke har ført til forbedringer. For eksempel har dyrene på gården samme vilkår efter revolutionen, og de har dermed arbejdet hårdt uden gevinst. Desuden viser romanen et tydeligt hierarki mellem dyrene, og selv de dyr, der er dårligst stillede, samtykker stiltiende. Persongalleriet viser, at de totalitære ledere, i kraft af grisene, misbruger deres magt. Dog bærer de andre dyr på gården selv noget af skylden for undertrykkelsen, da de ikke står ved deres meninger, men i stedet magtesløse lader stå til som en konform masse uden autonomi. Orwells kritik af systemet på gården forstærkes desuden gennem stor brug af ironi, sproglige gentagelser og en patosdrevet dialog, som tilsammen skaber en humoristisk ramme om en ellers alvorlig kritik af et totalitært styre.	Svarer på del 2
Orwell forklarer og begrundet totalitarisme med løgnagtig propaganda og udpeger dette som en af de væsentligste årsager til, at totalitarismen kunne vinde frem. I <i>Animal Farm</i> bliver det netop fremhævet som den væsentligste årsag til, at styret opretholdes. I essayet "Looking Back on the Spanish War" fra 1943 fremhæver Orwell tilmed den betydning, det har for historieskrivningen at være baseret på løgne og dermed ingen objektiv sandhed. I essayet forholder Orwell sig ikke kun til den spanske borgerkrig, men til totalitarismens udbredelse i hele verden, og kilden kan blandt andet bruges til at se forskellen på de to totalitære stater: Francos Spanien og Stalins Sovjetunionen. Samtidig placerer Orwell i begge af sine værker noget af ansvaret for totalitarismens opblomstring hos befolkningen, som levede under de totalitære styre, da de accepterede de totalitære regimers undertrykkelse. Han kritiserer desuden Englands rolle i kampen mod totalitarisme som værende for passiv og giver dermed også England som nation ansvaret for, at totalitarismen kunne vinde frem i blandt andet Spanien i 1939.	Svarer på del 3

Ord markeret med **fed** er ord og vendinger fra opgaveformuleringen. Understregede passager besvarer den faglige motivation.